

AF-103

April-2019

B.Ed., Sem.-II

**B-111 : Accountancy
(New)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો આશરે 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. 14

- (1) અધ્યાપન સૂત્રોનું મહત્વ જણાવી ‘પૃથક્કરણ પરથી સંયોગીકરણ તરફ જવું’ – અધ્યાપન સૂત્ર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (2) એકમ પાઠ આયોજન અને છૂટાપાઠ આયોજન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

- (1) પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ એટલે શું ? પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના સોપાનો સમજાવી તેનું મહત્વ જણાવો.
- (2) સંયોગીકરણ પદ્ધતિનો અર્થ જણાવી તેના લાભ અને ગેરલાભ જણાવો. સંયોગીકરણ પદ્ધતિના અસરકારક ઉપયોગમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 4

- (1) સામાન્ય રીતે એકમ પાઠ આયોજન કેટલા તાસનું હોય છે ?
- (2) એકમ પાઠ આયોજનનાં કોઈ બે ફાયદા જણાવો.
- (3) જૂથચર્ચા પદ્ધતિનાં કોઈ બે લાભ જણાવો.
- (4) અધ્યાપન સૂત્રોની રજૂઆત સૌપ્રથમ કોણે કરી ?
- (5) ‘સમગ્ર થી અંશ તરફ’ અધ્યાપન સૂત્રના નામામાં ઉપયોગનું ઉદાહરણ આપો.
- (6) પૃથક્કરણ પદ્ધતિનો અર્થ જણાવો.

2. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો આશરે 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. 14

- (1) શૈક્ષણિક મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી મૂલ્યાંકનનું મહત્વ જણાવો.
- (2) માપન અને મૂલ્યાંકનનો અર્થ જણાવી તેની વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

અથવા

- (1) ક્રમમાપદંડનો અર્થ જણાવી તેના પ્રકાર જણાવો. ક્રમમાપદંડની રચના સમયે શિક્ષકે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો જણાવો.
- (2) આદર્શ પ્રશ્નપત્રનાં લક્ષણો સમજાવો.

- (B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 3
- (1) ઓળખાયાદીનું ઉદાહરણ આપો.
 - (2) મૂલ્યાંકનની ગુણાત્મક પદ્ધતિઓ જણાવો.
 - (3) સામાજિકતા મિતિનો ઉપયોગ જણાવો.
 - (4) બ્લૂપ્રિન્ટ એટલે શું ?
 - (5) પ્રશ્નાવલીનો અર્થ જણાવો.

3. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો આશરે 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. 14
- (1) સર્વેક્ષણનો અર્થ જણાવો તેનાં લાભ અને મર્યાદા જણાવી, સર્વેક્ષણ કાર્ય દરમિયાન શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
 - (2) અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી તેનું મહત્વ જણાવો. અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનના સ્ત્રોત જણાવો.

અથવા

- (1) પાઠ્યક્રમ અને અભ્યાસક્રમ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.
 - (2) ઈન્ટર્નશીપનું માળખું જણાવી, તેનું મહત્વ જણાવો. ઈન્ટર્નશીપ કાર્યક્રમમાં તાલીમાર્થી શિક્ષકની ભૂમિકા જણાવો.
- (B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો. 4
- (1) પાઠ્યક્રમનો અર્થ જણાવો.
 - (2) રોલ પ્લેની કોઈ બે મર્યાદા જણાવો.
 - (3) ઉદાહરણ પ્રયુક્તિના અસરકારક ઉપયોગમાં શિક્ષકની ભૂમિકા સ્પષ્ટ કરો.
 - (4) મુલાકાતની કોઈ બે મર્યાદા જણાવો.
 - (5) ઈન્ટર્નશીપ એટલે શું ?
 - (6) અવલોકનનો અર્થ જણાવો.

4. (A) નીચે આપેલા પ્રશ્નો આશરે 500 શબ્દોમાં ઉત્તર આપો. 14
- (1) નીચેના વ્યવહારો પરથી શ્વેતાના ચોપડે ખરીદનોંધ, વેચાણનોંધ, ખરીદપરત નોંધ અને વેચાણપરત નોંધ તૈયાર કરો. 7

2019 માર્ચ,

- 1 સોની પાસેથી ₹ 10,000નો માલ ખરીદ્યો. 10% વેપારી વટાવ. બિલ નં. 110
- 3 રોશની પાસેથી ₹ 4,000નો માલ 10% રોકડ વટાવે ખરીદ્યો. શાખ 2 માસ
- 7 ફ્રેયાઝને ₹ 8,000નો માલ 5% વેપારી વટાવે વેચ્યો. રોકડ વટાવ 2%. બિલ નં. 90
- 10 ₹ 4,000નો માલ ખરીદ્યો. કેશ મેમો નં. 30

- 11 ફ્રેચાઝે ₹ 2,000નો માલ પરત કર્યો, જેની સામે જમા ચિઠ્ઠી નં. 15 ફ્રેચાઝને મોકલી આપી.
- 15 સોનીને 10% માલ પરત કર્યો અને ઉધારચિઠ્ઠી નં. 16 મોકલી આપી.
- 16 શ્રી બહુચર ફર્નિચર માર્ટમાંથી ₹ 5,000નું ફર્નિચર ખરીદ્યું.
- 18 નિરાલી પાસેથી ₹ 30,000નો માલ ખરીદ્યો. અડધા નાણા તરત જ ચૂકવી દીધા.
- 19 નિરાલી પાસેથી ખરીદેલ બધો જ માલ હીરાન્ગીને ₹ 36,000માં વેચી દીધો. શાખ ત્રણ માસ. વેપારી વટાવ 10%. બિલ નં. 100
- 20 હીરાન્ગી પાસેથી અડધો માલ પરત આવ્યો, જે માલ નિરાલીને મોકલી આપવામાં આવ્યો.
- 21 નીતુએ ₹ 12,000નો માલ 10% વેપારી વટાવે મોકલી આપવા ઓર્ડર આપ્યો.
- 24 નીતુને ઓર્ડર પ્રમાણે માલ મોકલી આપ્યો. મજૂરીના ₹ 300 ઉમેર્યાં. બિલ નં. 102
- 25 રોકડ ખરીદી ₹ 20,000, રોકડ વેચાણ ₹ 25,000.
- 31 નીતુએ અડધો માલ પરત કર્યો અને પ્રમાણસર મજૂરીના મજરે આપવાનું નક્કી કર્યું.
- (2) (i) ડૂંડી અને વચન ચિઠ્ઠી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 4
- (ii) નવા ભાગીદારના પ્રવેશથી ઉદ્ભવતી અસરો જણાવો. 3

અથવા

- (1) (i) ઉર્વશીએ તા. 1-6-2016ના રોજ નીલા પાસેથી બાકી નીકળતી લેણી રકમ પેટે ₹ 36,000ની 3 માસની મુદતની ડૂંડી લખી, જેનો નીલાએ સ્વીકાર કર્યો. તા. 4-7-2016ના રોજ ઉર્વશીએ આ ડૂંડી બેંકમાં વાર્ષિક 10%ના દરે વટાવી. પાક્યા તારીખે નીલાએ નાણા ન ચુકવતા ડૂંડી નકરાઈ અને બેન્કે નકરામણી ખર્ચના ₹ 360 સહિતની રકમ ઉર્વશી ખાતે ઉધારી. ઉર્વશી અને નીલાના ચોપડે જરૂરી આમનોંધ લખો. 4
- (બા.જે. જરૂરી નથી)
- (ii) જુલી અને સબીહા એક ભાગીદારી પેઢીના ભાગીદારો છે. તેઓ 4:3ના પ્રમાણમાં નફો-નુકસાન વહેંચે છે. તેમને શિવાનીને નવા ભાગીદાર તરીકે પ્રવેશ આપ્યો. જુલીએ શિવાનીની તરફેણમાં પોતાના ભાગનો 1/4 અને સબીહાએ શિવાનીની તરફેણમાં પોતાના ભાગને 1/3 ભાગ આપી દીધો, તો નફા-નુકસાનનું નવું પ્રમાણ નક્કી કરો. 3
- (2) નાણાંકીય પત્રકોનો અર્થ, ઉદ્દેશો અને મહત્વ સમજાવો. 7

(B) નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો.

3

- (1) સગવડી હૂંડી એટલે શું ?
 - (2) પેટાનોંધના બે ફાયદા જણાવો.
 - (3) નાણાંકીય પત્રકોના પ્રકાર જણાવો.
 - (4) પુનઃમૂલ્યાંકન ખાતાને બીજા કયા નામે ઓળખવામાં આવે છે ?
 - (5) ત્યાગનું પ્રમાણ શોધવાનું સૂત્ર જણાવો.
-

Seat No. : _____

AF-103

April-2019

B.Ed., Sem.-II

**B-111 : Accountancy
(New)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (A) Write answer in about **500** words for the following questions : **14**

(1) Write the importance of maxims of teaching and explain with an example the maxim 'Analysis to Synthesis'.

(2) Explain the difference between Unit Lesson plan and stray Lesson Plan.

OR

(1) What is Project Method ? Explain the steps and importance of project method.

(2) Give the meaning of Synthesis Method and discuss its importance. Clarify the role of teacher in the effective use of Analysis Method.

(B) Answer any **four** questions in one brief : **4**

(1) Unit lesson plan is normally for how many periods ?

(2) State any two advantages of Unit Lesson Plan.

(3) State any two advantages of Group Discussion Method.

(4) Who has first presented the maxims of teaching ?

(5) Give an example of the use of 'Whole to part' maxim in accountancy.

(6) Give meaning of analysis method.

2. (A) Write answer in about **500** words for the following questions : **14**

(1) Clarify the concept of educational evaluation and state its importance.

(2) Give meaning of measurement and evaluation and write the difference between measurement and evaluation.

OR

(1) Give the meaning of rating scale and state its types. Clarify the role of teacher while construction of rating scale.

(2) Explain the characteristics of an Ideal Question Paper.

- (B) Answer any **three** questions in one brief : **3**
- (1) Give an example of Check List.
 - (2) State the qualitative methods of evaluation.
 - (3) State the use of sociometric.
 - (4) What is blue print ?
 - (5) Give meaning of questionnaire.
3. (A) Write answer in about **500** words for the following questions : **14**
- (1) Give meaning of survey. Write its advantages and limitations. State the role of teacher during survey.
 - (2) Clarify the concept of curriculum evaluation and state its importance. State the sources of curriculum evaluation.
- OR**
- (1) State the difference between syllabus and curriculum.
 - (2) State the structure of internship and write its importance. State the role of Teacher Trainee during internship.
- (B) Answer any **four** questions in one brief : **4**
- (1) Give meaning of syllabus.
 - (2) State any two limitations of role-play.
 - (3) State the role of a teacher in effective use of Illustration technique.
 - (4) State any two limitations of interview.
 - (5) What is internship ?
 - (6) Give meaning of observation.
4. (A) Write answer in about **500** words for the following questions : **14**
- (1) From the following transactions, prepare purchase book, sales book, purchase return book and sales return book in the book of Shweta. **7**
- 2019 March
- 1 Purchased goods of ₹ 10,000 from Soni at 10 % trade discount. Bill No. 110.
 - 3 Purchase goods of ₹ 4,000 form Roshni at 10% cash discount. Credit 2 months.
 - 7 Sold goods of ₹ 8,000 to Faiyaz at 5% trade discount and 2% cash discount. Invoice No. 90
 - 10 Purchased goods of ₹ 4000. Cash memo no. 30

- 11 Goods of ₹ 2,000 returned by Faiyaz for which credit note no.15 was sent to him
- 15 10% goods returned to Soni and debit note no.16 sent to her.
- 16 Purchase furniture of ₹ 5,000 from Shree Bahuchar Furniture Mart.
- 18 Purchase goods of ₹ 30,000 from Nirali and half of the amount paid immediately.
- 19 The entire goods purchased from Nirali sold to Hirangi for ₹ 36,000 at 10% trade discount. Invoice No. 100. Credit period of 3 months.
- 20 Hirangi returned half of the goods sold to her and same were returned to Nirali.
- 21 Nitu placed an order for supplying goods of ₹ 12,000 at 10% trade discount.
- 24 Supplied goods to Nitu for her order. ₹ 300 added for labour. Invoice No. 102.
- 25 Cash Purchase ₹ 20,000 and cash sales ₹ 25,000.
- 31 Nitu returned half of the goods sold to her and it was agreed to give rebate of carriage in proportion.
- (2) (I) Write difference between Bills of Exchange and Promissory Note. **4**
- (II) State the effects of admission of a new partner. **3**

OR

- (1) (I) On 1-6-2016 Urvashee drew a three months bill of ₹ 36,000 for her outstanding amount due from Nila, which was accepted by Nila. On 4-7-2016, Urvashee discounted this bill with bank at 10% p.a. The bill was dishonoured on the maturity date and the bank debited the entire amount including noting charges of ₹ 360 to Urvashee. Pass necessary journal entries in the books of Urvashee and Nila. [Narration not required] **4**
- (II) Julee and Sabiha are the partners of a firm sharing profit-loss in the ratio of 4:3. Shivaneer is admitted as a new partner. Julee has sacrifice $\frac{1}{4}$ th from his share while Sabiha sacrifice $\frac{1}{3}$ rd from his share in favour of Shivaneer. Determine the new profit-loss sharing ratio. **3**
- (2) Give meaning of financial statements and explain its objectives and importance. **7**

(B) Answer any **three** questions in one brief :

3

- (1) What is accommodation bill ?
 - (2) State two advantages of subsidiary books.
 - (3) State the types of financial statements.
 - (4) What is other name of revaluation account ?
 - (5) Write formula to find sacrifice share.
-